

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Mayer Jenő.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 32— K
Félévre — — — — 16— K
Negyedévre — — — 8— K
Egy óra — — — — 2-70 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal veszi föl.
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák. ::::
Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 144. szám.

Kedd, június 26.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott távirati jelentése. —

A háboru mai hírei.

**A görögországi helyzet. — Az oroszországi zavarok. — Buvár-
hajóink sikere. — A stockholmi konferencia.**

A görögországi helyzet. — A görög kormány lemondása.

Budapest, június 26. Páris-
ból táviratozzák: A Havas-ügynökség
jelenti:

Jon n e r t főmegbízott Z a i m i s z
miniszterelnökkel a királyhoz ment, aki-
vel hosszasan tanácskozott. Hír szerint
a kormány lemondott és Venizeloszt
megbízta a kabinet megalakításával.

Venizelos az új kormány feje.

Budapest, június 26. A Havas
ügynökség jelenti Athénből:

A király tegnap kijelentette, hogy haj-
landó Venizelost megbízni az új kabinet
megalakításával.

Konstantin király testvére elhagyta Görögországot.

Budapest, június 26. A Havas-
ügynökség jelenti Athénből:

Miklós herceggel, Konstantin király
testvérével közölték, hogy azonnal el kell
hagynia Görögországot. A herceg a kí-
vánságnak eleget tett.

Oroszország az entente görög- országi eljárása ellen.

Budapest, június 26. Szentpéter-
várról sürgönyzik: A Ruskoje Slovo je-
lenti:

Terescsenko külügyminiszter tiltakozott az itteni francia nagykövetségen,
hogy Macedóniában orosz csapatokat is
felhasználtak egyes görög falvak meg-
szállítására és Konstantin király kiutasít-
ására. A tiltakozás főleg azt kifogásolja,
hogy ezen lépésről nem értesítették előre
az orosz kormányt.

Budapest, június 26. Berlinből
táviratozzák:

Az orosz kormány megtiltotta Gö-
rögországban levő csapatainak, hogy Athénben
partraszálljanak és részt vegyenek a görög alkotmány megsértésében.

Az entente csapatai meg- szállták Athént.

Budapest, június 26. A Petit
Journal jelenti:

Az entente csapatai bevonultak
Athénba. Ezzel Északgörögország meg-
szállása befejeződött.

A görög követ elhagyja Konstantinápolyt.

Budapest, június 26. Konstanti-
nápolyból táviratozzák:

Az itteni görög diplomáciai infor-
mációja szerint valószínű, hogy a görög
követ a követség személyzetével együtt
nemsokára elhagyja Konstantinápolyt,
még mielőtt a diplomácia összeköttetés
megszakadására vagy hadüzenetre ke-
rülne sor.

Az oroszországi zavarok.

Budapest, június 26. Szent-
pétervárról táviratozzák:

A kormánynak és munkástanácsnak
a parasztképviselők által támogatott eré-
lyes fellépése következtében a nap fo-
lyamán semmiféle kísérlet nem történt a
rend megzavarására. Az egész nap nyu-
godtan telt el. A frontra visszatérő ka-
tonák száma jelentékenyen növekszik.

Budapest, június 26. Stockholm-
ból táviratozzák:

Zaryzini orosz köztársaságban há-
romezer katonából álló nemzetgyűlés el-
határozta a helyőrség valamennyi tiszt-
jének lefegyverzését. A városra kivetett
másfél millió hadisarcot a város a katoná-
tanácsnak beszolgáltatotta.

Oroszországban ellenforada- lomtól tartanak.

Budapest, június 26. Szentpéter-
várról érkezik híre, hogy Oroszország-
ban ellenforradalomtól tartanak. A jelek
szerint Oroszország komoly belpolitikai
harcok előestéjén áll. Állítólag Lenin is
a különbéke ellen nyilatkozott.

A buvárhajóharc eddigi eredménye.

Budapest, június 26. Berlinből
táviratozzák: A Wolf-iroda jelenti:

Buvárhajóink a világháboru kezdé-
től a mai napig összesen 8,838.530
tonna tartalmu ellenséges és semleges
hajóteret semmisítettek meg.

Budapest, június 26. Berlinből
jelentik hivatalosan:

Buvárhajóink a Földközi tengeren
ismét elsüllyesztettek 28.580 tonnatar-
talmu ellenséges hajóteret.

A stockholmi konferencia.

Budapest, június 26. Stockholm-
ból sürgönyzik:

A német kisebbségi szocialistáknak
ma bizalmas informáló értekezlete volt
a csehekkel, késő éjszakáig pedig a hol-
land skandináv bizottsággal tárgyaltak.

A konferencia határleje.

Budapest, június 26. Stockholm-
ból sürgönyzik: A munkás és katoná-
tanács irodája közli:

A konferencia összeülésének idő-
pontját a francia szocialisták kívánságára,
akik kellő időre nem jöhetnek meg, el-
halasztották. Az új dátumot a többi pár-
tokkal való megállapodáskor közözzésk.

A londoni légitámadás.

Budapest, június 26. Londonból
sürgönyzik: Hivatalosan jelentik:

A London elleni legutóbbi légitá-
madásban 157-en megölték és 432-en
megsebesültek.

Sinnfein mozgalom Angliában.

Budapest, június 26. A Reutter-
iroda jelenti:

Yorkban a sinnfeinek tüntetést ren-
deztek, miközben a rendőrséget közá-
porral fogadták. A katonaság kivonult,
gépfegyverekkel a nép közé löttek, egy
halott, számos sebesült maradt a hely-
színen. Sokakat letartóztattak. A forron-
gást éjjelre elnyomták.

A képviselőház ülése.

A tegnap délutáni ülés. — Tisza István gróf
beszéde.

Budapest, június 26. A képv-
viselőház tegnap délutáni ülése nagy
érdeklődés mellett kezdődött, mindkét
oldalról nagy számban vonultak fel a
képviselők, hogy meghallgassák Tisza
István grótot, aki az indemnitási vita
során felszólal.

Szász Pál beszéde, Beck Lajos
és Károlyi Mihály felszólalása után
következett

Tisza István beszéde,

aki általános figyelem közt emelkedett
szólásra. Tisza előbb Károlyi Mihály
félegyházi beszédével foglalkozik, azután
a pénzügyminiszterrel polemizált. Majd
a román felszólalásokra tér át és kije-
lenti, hogy Serbán ellen bírói eljárás
van folyamatban árdragításért, mert ak-
ciót vezetett, hogy a gabonát német ke-
reskedőknek adják el.

Serbán közbeszól.

Tisza István: Arról is tudo-
másom van, hogy Serbán a román be-
töréskor igen kétértelmű magatartást
tanúsított. Valósággal erőszakkal kellett

**„Legujabb“ hireink folytatása
a negyedik oldalon van.**

Városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybecskerek, jun. 26.

Nagybecskerek város képviselőtestülete tegnap délután 3 órakor dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével rendes közgyűlést tartott a volt esküdtzéki teremben.

Elnöklő polgármester a közgyűlés megnyitása után mindenekelőtt meleg szavakban emlékezik meg a nemrég elhunyt Reitter Oszkár nyugalmazott rendőrkapitányról, aki több mint két évtizeden keresztül sok buzgalommal és jó akarattal szolgálta a várost. Indítványára a képviselőtestület elhunyt felett részvétét nyilvánítja és a gyászoló családhoz részvét-átíratot intéz.

Napirend előtt dr. Kuszing János képviselőtestületi tag szólalt fel a városi közlémezés ügyében. Megállapítja mindenekelőtt, hogy városunkban az elmúlt két háborús esztendőben meglehetősen szomorúak voltak a viszonyok tekintetben, hogy a város a legfontosabb élelmiszerekkel nagyon szegényesen volt ellátva. Nem keresi az elmúlt idők hibáit, nem kutatja az okokat, amelyek ezt a helyzetet előidézték, de megnyugtatót kér a polgármestertől arranzve, hogy ezek a bajok a jövőben nem fognak előfordulni. Ezért felhívja a város polgármesterét, illetve a tanácsot, hogy szerezzen be a város mindenekelőtt a városi lakosság azon részének, akiknek a bevásárláshoz szükséges anyagi eszközök nem állnak rendelkezésére, anynyi búzát, hogy a lakosoknak lisztel és kenyérral való ellátása a jövő termésig biztosítva legyen. Ennek a buzamennyiségnek az elraktározásáról és gondozásáról, őrléséről és kiosztásáról pedig szintén gondoskodjék. — Ezzel kapcsolatban kérde felszólaló, mi van a gyümölcsbefőzés idejére kilátásba helyezett cukorral, miért nem kaptuk azt eddig kézhez. Ugyancsak felhívja a polgármester figyelmét, hogy a lakosoknak burgonyával való ellátásáról is gondoskodjék. Miután pedig az élelmiszeri cikkek helyi maxszimálásával nem értek célt, valami alkalmas módrról kell gondoskodni, hogy ezek a cikkek a faluról bekerüljenek. Tudomása van, hogy a polgármester, illetve a tanács közgyűlés elé indítványt terjeszt egy közlémezési hivatal felállításáról és ezzel kapcsolatban újra kéri a város polgármesterét, hogy a város a közlémezés ügyére nagyobb gondot fordítson a jövőben.

Perisics Zoltán polgármester reflektált dr. Kuszing szavaira, ő maga is ismeri nagyon jól azokat a bajokat, amelyekről felszólaló panaszkodik, de azokon úgy segíteni, ahogyan szeretne, ő se tud. Most jelent meg a kormány rendelete az ideai termés szabályozásáról, a részletes végrehajtási utasítás még nincs itt, csak annak ismerete után lesz lehető megállapítani azokat a kereteket, amiken belül a város esetleg javíthat a közlémezési nehézségeken. Nagybőrmű vásárlástól előre óva inti a város közönségét, mert ehhez mindenekelőtt nagy anyagi erő kell, ami pedig a pótdával amugyis nagyon sujtott városunkban nincsen. A befőzési cukorra vonatkozólag a polgármester előadja, hogy a város több ízben és ismételtlen megsúrgette annak a cukormennyiségnek a leszállítását és a várost igazán nem terheli felelősség azért, hogy az a cukor mindmáig nem érkezett meg. Hogy a felszólaló képviselőtestületi tag urat megnyugtassa, igéri, hogy a jövőben meg fog megnyugtassa, az emberileg lehető, hogy a szükséges élelmiszeri cikkek, így a burgonyát is kellő mennyiségben beszerezhessek. Ezt célozza az a javaslata is, amit egy közlémezési hivatal szervezése dolgában a városi tanács a közgyűlés elé terjeszt és amelyben a felhalmozódott munka és a megcsappant munkaerő miatt arra kér felhatalmazást a képviselőtestülettől, hogy ezt a közlémezési hivatalt életbe léptethesse és szervezhesse.

Dr. Kuszing újabb felszólalására a polgármester ismételtlen kijelenti, hogy úgy ő,

mint a tanács mindent el fog követni a városi közlémezési viszonyok javítására.

Mayer Rezső kifejti, hogy a közlémezés terén ugyan szinte országosnak mondhatók a bajok, azonban tagadhatatlan, hogy Nagybecskereken még ezeken az országos jelenségek nehézségeken kívül is nem egy tekintetben marad fenn kívánni való. Ép ezért nagy örömmel üdvözlö az új közlémezési hivatal felállítását, azonban szükségesnek tartja ezen hivatal felállításával egyidejűleg, hogy a város erélyes, céltudatos közlémezési politikát folytasson, még azon esetben is, ha ez az első időben látszólag némi áldozattal járna, mert a város elsőrendű feladatának tartja a jövőre nézve a közlémezés javítása és biztosítására minden lehetőséget elkövetni.

Perisics Zoltán polgármester kéri a tanács javaslatának elfogadását és felhatalmazást arra nézve, hogy egy városi tisztviselő más városok hasonló berendezését tanulmányozhassa, hogy annak alapján lehessen városunkban a közlémezési hivatalt felállítani

Dr. Deák Vidort rendőrkapitány dr. Kuszing szavaira reflektálva kijelenti, hogy a rendőrhatalom maga részéről minden lehetőséget elkövet az élelmiszerek tulmagas árának lecsökkentésére, csak hogy abban a közönség támogatására van szüksége, amelynek az egyes eseteket mindig tudomására kellene hozni a rendőrségnek.

A közgyűlés ezeketán egyhangulag elfogadta a tanács javaslatát.

Ezután következett a tárgysorozat, amelynek során elhatározta a közgyűlés, hogy a városi közigazgatási alkalmazottak ruhabeszérségi segélyéhez szükséges mintegy 45.000 korona előlegezését a kormánytól kérelmezik.

A városházbeli boltbérlet bérletét a közgyűlés meghosszabította.

A Délmagyarországi Tanító-Egyletnek az eddigi helyiséget továbbra átengedték, fűtési és világítási kedvezmény helyett készpénz hozzájárulást adnak.

A Hungária egyesült gőzmalmok részvénytársasága közlézi pótdad, kövezetvám és partvám elengedése iránti kérelmét a tanács elutasítandónak tartja, mert nem egy új malom létesítéséről, hanem egy régi malomüzem kibővítéséről van szó. A közgyűlés Krumenacker Ferenc felszólalása után úgy határozott, hogy felszólítja a malmot, hogy igazolja, milyen méretűek voltak ezek az átalakítási munkálatok és e tárgyban a legközelebbi közgyűlésen fog határozni.

A tárgysorozat többi kisebb pontjait a közgyűlés mind a tanács javaslata alapján elfogadta, amire az elnöklő polgármester a közgyűlést berekesztette.

HIREK.

A Péter-Pál napi gyűjtés.

Nagybecskerek, június 26.

A legmagyarabb ünnepnek Péter és Pálnak, kaszapengés a muzsikája. Az élet ujjong fel benne, az erő lüktet ritmusában, arany és ezüst cseng ki ütemeiből. A magyar aratás, a magyarság ereje, a magyar kenyér gyurja az acélt a magyar fiuk izmaiba. Azt az erőt, amellyel 1000 éven át megvédtük ezt az áldott földet és amellyel most is a vitézség csudáit műveljük északon és délen. Peng a kasza, az arany kalászsál borított magyar rónán felcsendül a dal és ujjongva hirdeti, hogy a magyar földet szent frigy köti fiaihoz, egyik el nem hagyja a másikat, amíg a nap sütni fog. Egyik dolgozik a másikért, hűséges összetartásban és soha meg nem szünő szeretetben. A magyar vitézség, a magyar bátorság csak a föld segítségével tudja kivívni a végső győzelmet. És a föld, ime segít. A föld ontja az életet, a földből bőven dagadozik ki a kenyér. Most, amikor megnyílik a magyar föld, hogy

kincseivel támogassa győzni akarásunkat, nem zárkozhatnak el a magyar szivek sem. A Vöröskereszt számára kérnek filléreket tőlünk Péter és Pál napján, hogy a háboru győzelmes befejezését segítsük elő ezekkel a fillerekkel. Hőseink utolsó nagy erőmegfeszítéseiket teszik odakinn a harctereken, mi itthon harcolók mutatkozunk méltóknak hozzájuk és mutatkozunk méltóknak az áldott magyar földhöz, mely a háboru kitörése óta harmadszor siet ebben az élet-halálharcban segítségünkre.

Aki a Vöröskeresztnek ad, a jövőért is áldoz! Nemcsak a háboruért, hanem az eltövetkezendő békeért is!

A Vöröskereszt a haldoklók hörgésének körepette az élet dalát harsogja. A Vöröskereszt a háboru egén a szívárványt színbolizálja, a pusztító viharra következő napsütést, fényt és ragyogást.

Nagybecskereken is megalakultak a gyűjtőbizottságok, akik a városban a templomok előtt és egyes kijelölt helyeken fogják a gyűjtést eszközölni. A gyűjtés részleteinek megbeszélése céljából a város hölgyei vasárnap délelőtt a polgármesteri hivatalban dr. Perisics Zoltán elnöklésével értekezletet tartottak és azon a részleteket megbeszélték. Az egyes gyűjtőbizottságok beosztását lapunk holnapi számában közöljük.

Hivatalos jelentések június hó 25-ikéről.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk a harcéri eseményekről:

A vezérkar főnöke jelenti:

Keleti harcér:

Több helyen élénk tüzési tevékenység. A Narajovkától Zborovig terjedő szakaszon az ellenséges tűz ismét jelentékenyen fokozódott, majd egyes helyeken tervszerűen megállapodott. Brzezanytól északkeletre tüzelésünkkel felgyújtottunk egy ellenséges kötött léghajót.

Olasz és délkeleti harcér:

Változatlan.

A német nagyfőhadiszállás jelentései:

Nyugati harcér:

Rupprecht trónörökös hadseregportja: Az Izer és Lys között tegnap délután fokozódott a tüzharc, amely belenyult az éjszakába. A labasei-csatornától a Scarpe déli partjáiig szintén élénkebb volt a harc tevékenység, mint az előző napokon. Délelőtt a Souchez-patak-tól északra a Lens—Arras-i utól keletré meg-hiusultak angol előretörések. Este az ellenség megismételte támadásait a Souchez mindkét partján, de ezuttal is visszavertük. Körülbelül ugyanebben az időben angol erők Hulluchnál rohamot intéztek állásaink ellen. Éjszakai köz-elharcban és tüzelésünkkel visszavertük az ellenséget. Az angolok a tenger és a Somme között több más helyen is hiába kísérelték meg kis osztagokkal, hogy árkaikba behatoljanak. A német trónörökös hadseregportja: A franciák kétszer támadták Bauxailonnál az általunk röviddel ezelőtt elfoglalt és megtartott állásokat. Mindkét támadásuk eredménytelen marad. A nyílt területen előrehaladó rohamhullámok tüzünkben súlyos veszteségeket szenvedtek. A tüzési tevékenység ezen harc területen kívül Ailesnél Craonetól keletré, a Suipetól nyugatra, Nipontnál és a Maas balpartján is élénkebb volt. Albrecht württembergi herceg hadseregportja: Nagybőrmű harc cselekmények nem voltak. Tegnap nyolc ellenséges repülőgépet és három kötött léghajót lőttünk le.

Keleti harcér:

Heves tüzelés csak a Stripa mentén a Zlota-Lippa és a Narajovka között volt. Rohamcsapatunk itt foglyokat hoztak magukkal az orosz árkokból. A Kárpátokban Kirilibabától északra a harc tevékenység a szokottnál élénkebb volt.

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Telefon 330.

Kedden, 1917. évi június hó 26-án két előadás: este fél 7 és fél 9 órakor rendes helyárak mellett, elsőrangu szalonzenekisérettel:

A fekete pierrot.

Farsangi dráma 4 felv. Irta: Olga Wohlbrück, a főszerepben: Lotte Neumann és a berlini csász. udv. opera balletkarának közreműködésével.

A főhadnagy ur bőrében. Elsőrangu vígjáték 2 felvonásban.

A wöhrti csatatér. Eredeti felvétel.

MODERN MOZI

TELEFONSZÁM 312 és 47.

Szerdán, június 27-én egy előadás:
este fél 9 órakor, rendes helyárrakkal

A tisztikar házasodik.

Vigjáték 3 részben.

Gyönyörű kísértő műsor.

Elsőrangú cigányzenekar kíséret.

Jön! A falu possza. Jön!

Eredeti magyar színmű 5 részben.

Helyárrak.

Mérsékelt: páholyülés 80 f. I. hely
70 f. II. hely 60 f. III. hely 40 f.
Rendes: páholyülés 120 K. I. hely
100 K. II. hely 80 f. III. hely 50 f.

Macedon arcvonal:

A Doiran-tónál és a Struma-síkságon angol harcászati csapatok és bolgár előőrsek között többször összeütközésre került a sor. — Ludentorf.

— **Helyőrségi szemle.** Hess Rezső gyalogsági tábornok, temesvári katonai parancsnok ma este városunkba érkezik és itt holnap a 12. pótzászlóalj felett szemlét tart.

— **A közigazgatási tanfolyam vizsgaeredménye.** A nagybecskereki közigazgatási tanfolyam évvizsgálójának kitüntetéssel képesített: Popovits László, Stettner Mátyas és Zimmermann József, egyhangú eredménnyel végezték a tanfolyamot: Albu József, Farkas Sándor, Fodor Károly, Gajdos Gyula, Jorgovits Tihamér, Kaiser József, Nagy Benedek, Petrov Sebők, Székely István, Stefnovits Szvetozár, Vietorisz Béla és Zitta Sándor, szótöbbséggel pedig Albrecht Pál, Duckarm Mátyas, Dehetean Miklós, Erő Olivér, Hecksó Tamás, Martin Péter, Moldovan Péter, Major Lóránd, Nagy György, Sleisz József, Szécsi Tamás, Szakulity István, Szöllösy István.

— **A mezőgazdasági munkák biztosítása.** Az alispáni hivatal arról értesít, hogy a hadügyi kormánytól rendelkezésre bocsátott orosz foglalmunkások állandóan érkeznek. Ma is egy 400-as csoport érkezik Nagybecskerekre. Az alispán a kilitásba helyezett 4600 munkáson kívül újabb 2000 munkás kiutalását kérelmezte, úgy hogy ezekkel az összes mezőgazdasági munkák zavartalan elvégzésére biztosítva van.

— **A rendőrség hírei.** A rendőrségen ma két zöldségárus bolgár kertészt ítéltek el árdrágitásért. Mindketten a töknök kilóját 65—70 fillérért adták és így egy valamirevaló tök darabja 5 koronába is került. A kihágási bíró Gligorievits Jánost és Dojkov-Genov Marint 40—40 korona pénzbüntetésre ítélte, zöldségkészletüket pedig lefoglalta.

— **A női kereskedelmi tanfolyam vizsgái.** A helybeli zárdaiskolával kapcsolatos női kereskedelmi szaktanfolyam f. évi június 27-én, szerdán délután 4 órakor tartja évvizsgálatát, (zárdapület, főbejáró I. em. 2. számú ajtó), melyre a tanfolyam vezetősége a tisztelt szülőket, valamint az érdeklődő közönséget ezennel tisztelettel meghívja.

— **Elviszik a harangokat.** Mint értesülünk, a kultuszminiszter a napokban az egyházmegyei hatóságokhoz új rendelkezést küldött, amelyben utasítja őket, hogy az 1700 elött készült harangokról kimutatást készítsenek és azt terjeszték be mielőbb a honvédelemügyi miniszternek, mert az összes e kivételek alá nem tartozó harangokat rekvirálni fogják. A rekvirálás vonatkozólag a honvédelemügyi miniszter legközelebb részletes rendeletet fog kibocsátani. Az a körülmény — hogy a hadvezetőségnek a municiógyártás fokozása miatt szükség van az ország csaknem minden harangjára — mutatja, hogy be kell szolgáltatni azokat a fémeket, amelyeket eddig eldugtak, vagy

bármilyen módon visszatartottak. A munició fogja eldönteni a világháború sorsát, ezt már megmutatta a reánk nézve szerencsés kimeneteli arrasi csata is és épen ezért mindenki, aki a győzelem és a béke eléréséhez hozzá akar járulni, szolgáltatassa be az arra kötelezett fémkészletét.

A vármegye közállapotai.

Az alispán jelentése a tavaszi közgyűléshez.

Nagybecskerek, június 26.

Jankó Ágoston udv. tanácsos alispán részletes jelentésben számolt be a tavaszi rendes közgyűlésen Torontálvármegye közállapotairól a legutóbb elmúlt féléstendő alatt. Az alispáni jelentést, amely a közigazgatás minden egyes ágazatára kiterjedően részletesen beszámol arról az igazán értékes munkáról, amelyet a mai nehéz viszonyok között hatóságaink végeznek, bő kivonatban az alábbiakban ismertetjük:

Az alispán jelentését a következőkkel kezdi:

A vármegye életéről, a közigazgatás állapotáról, a közigazgatási hatóságok és tisztviselők tevékenységéről a múlt félévi jelentésben foglaltakhoz képest lényeges változást nem jelenthetek, mert azóta külpolitikai viszonyainkban nem történt oly fordulat, mely közéletünket befolyásolta volna.

A pusztító háború tovább folyik és ennek lényeges mozzanatai szerint irányul közigazgatási tevékenységünk is. Mivel pedig e téren döntő események még nem történtek, e jelentésben is csak azokra a lényegtelen változásokra mutatok rá, amelyeket a vármegyének a háború menetéhez való alkalmazkodása okozott. Ezek is leginkább a hadkiegészítés, a mezőgazdaság, közlekedés, az özvegyek és árva-ellátás és a rokkant katonákról való gondoskodásban nyilvánulnak meg.

Ezek a teendők, amint azt a háború menete és tartalma kivánja, fokozatosan rendszeresebbé és intenzívebbé lesznek és e szerint a közigazgatási hatóságok fokozatosabb tevékenységét igénylik.

A hatósági szervezet és személyzet, mely a háborús közigazgatásnak minduntalan újabb teendőit végezni van hivatva, a legteljesebb elismerést érdemli, mert csodálatos buzgósággal végzi feladatát.

A tisztviselők némán, zugolódás nélkül türik nyomasztó gazdasági helyzetüket, pedig tulnyomó részüknek fájdalmas és aggasztó nélkülözésekkel kell küzdeniök, de azért panasznélkül végzik a vállalkra nehezedő emberfeletti munkát, mert biznak benne, hogy a kormány már nem fogja tovább halasztani a segítséget és épp oly lelkiismeretesen fog gondoskodni róla, hogy a háborúnak az arcvonal mögötti harcossainak munkaképességét fenntartsa, mint ahogyan erősíteni igyekezik a fegyverrel küzdő hadsereget.

Nyugdíjazások.

A tisztviselők létszámában annyiban történt változás, hogy két régi érdemes munkása vármegyénk közéletének: Rigo István vármegyei másodfőjegyző és Horváth Zoltán nagyikikindai főszolgabíró folyó évi április hó végével nyugdíjazva lettek. Az egyiket 35 évi szakadatlan munka meritette ki, a másiknak pedig megrongált egészsége miatt kellett a vármegye szolgálatából megválnia. A vármegye közléte és a hivatalos ügymenet bizonyára nehezen fogja nélkülözni e két derék tisztviselőt és kiváló munkaszerőt.

A közigazgatás menete.

A jegyzői karban nem történt lényeges változás; néhány jegyző a harctéren van, ezen községekben a segédjegyző látja el a sokoldalú hivatalos teendőket, ahol pedig a községi jegyző hivatalában maradt, rendszeren a segédjegyző, a községi irnok és a többi segédszemélyzet hiányzik. Pedig a községi közigazgatási személyzet hiánya a közigazgatásban igen nagy nehézséget okoz, mert hiszen a községekben gyülemlik össze a háborús közigazgatásnak legtöbb teendője.

A községi iroda a front mögötti háború lövészárka.

Ilyen körülmények között nem lehet azt kívánni, hogy minden dolgot azzal az alapos-sággal és gyorsasággal lásson el a közigazgatás, mint ahogy az a háború előtt vármegyénkben megszokott volt, de azért megelé-

déssel és büszkeséggel konstatálhatjuk, hogy vármegyénk közigazgatása a viszonyokhoz képest igen jó és ami manapság, amidőn az erkölcsi értékek és erények oly sokszor háttérbe szorulnak, a legnagyobb érdem: önzetlen és tisztességes is.

A vármegye különböző hatóságai zavartalanul végezték feladataikat; ugy a közigazgatási bizottság, mint a törvényhatósági bizottság, valamint a többi bizottságok és választmányok rendes időszakban pontosan megtartották üléseiket. Csak a szokásos alispáni főszolgabírói ellenőrző hivatalvizsgálatok szüneteltek, mert a nagyon lekötött hivatalfőnököknek a mostani igen korlátolt közlekedési viszonyok között lehetetlen az egyes járásokat, illetve községeket rendszeresen bejárni, a nagy időpazarlás pedig a hivatalos szolgálatnak bizonyára nagyobb hátrányára volna, mint amennyit a formászerű hivatalvizsgálatok használnának. Miután azonban az ellenőrzést telefon útján is sikeresen gyakorolhatjuk, a helyszínén való ellenőrzést csak egyes fontosabb esetekre voltunk kénytelenek korlátozni.

Ügyforgalom.

A lefolyt félévben a hivatalos ügyforgalom a következő volt:

Befolyt az alispáni hivatalba 23.289.

A közigazgatási bizottsághoz 212.

A megyei árvaszékhez 28.728.

A 14 szolgabírói hivatalhoz 59.532.

Nagybecskerek rt. városhoz 23.182.

Nagykikinda rt. városhoz 12.703.

Összehasonlítva az adatokat a múlt félévi kimutatásokkal, kitűnik, hogy az ügyforgalom ügyszer szám szerint növekedett az alispáni hivatalnál 4269-el, a 14 szolgabírói hivatalnál 12.388-al, a 2 rendezett tanácsu városnál 15.161-el.

(Folytatjuk.)

Nagybecskerek r. t. város polgármesterétől.

11856—1917. kig. szám.

514—1

Árlejtési hirdetmény.

A városi előfogati szolgálomáy bérbeadása céljából Nagybecskerek r. t. város tanácsa 1917. évi július hó 29-én délelőtt 9 órakor Halmos József városi tanácsnok irodájában szóbeli árlejtést tart, melynek feltételei ugyanazon irodában a hivatalos órák alatt betekintethetők.

Nagybecskerek, 1917. évi június hó 22-én.

Dr. Perisics Zoltán, polgármester.

Pályázati hirdetmény.

Az alsóaradii jegyzőségnek a segédjegyzői és irnoki állás üresedésben van. A segédjegyző javadalma a községtől 1400 korona állami fizetékiesítés 200 korona és szabad lakás. Az irnok javadalma 1080 korona fizetés, 120 korona lakbér, esetleg megfelelő napidíj. Az állások a háború tartamára helyettesítés útján lesznek betöltve s azonnal elfoglalhatók. A állást elnyerni óhajtok eddigi alkalmaztatásuk és gyakorlatuk igazolása mellett, ajánlataikat a jegyzőséghez küldhetik. A jegyzői gyakorlattal bíró nem segédjegyzők és nők is mint kisegítők jelentkezhetnek a kívánt díjazás közlésével.

Alsóaradii előjáróság.

Van szerencsém az igen tisztelt hölgyvilágnak szives tudomására hozni, hogy bécsi házamtól a legújabb

MODELL-BLUZOK

Etamin-szövetből megérkeztek és megfelelő áron kaphatók. Selyem-kosztümekek, valamint tavaszi és nyári ruhák műhelyemben legmodernebb kivitelen, mérték után szabott megrendelésre készítettettek.

Kitünő tisztelettel:

WEHNER ANNA nőruha-terme

Kinlizi-utca. (Club kávéház.)

Legujabb.

— Folytatás. —

megakadályozni a románokkal való barátkozásban. A román lakosság nagy része teljesítette kötelezettségeit, de egy része megszőkött, bujkált. Olyan jelenségek történtek, amelyek azt mutatják, hogy a román nép könnyen megtántorítható a hazafiságban. Az intelligencia fraternizált a betörő románokkal. Le kell vonni a konzekvenciákat, a legszigorubb intézkedések szükségesek különösen a tanítókkal és lelkészekkel szemben.

Áttérve Metianu levelére, kijelenti, hogy az árulókat meg kell büntetni, de mindig az volt az elve, hogy a nemzetiségek jogos kívánságait teljesíteni kell. Ezen felfogás vezette a Metianuhoz írt levélben is, amelyet Vázsonyi mint hazaárulást említett. Vázsonyi beszéde után azonnal megkapta a levél hiteles másolatát, de nem tartotta szükségesnek szavait korrigálni. Konstatálja, hogy a Metianu-féle levél a nyolc holdas és huszkoronás cenzusra vonatkozott, mely igen igazságos volt. A másik hazaárulása az, hogy egyes nemzetiségi iskolákban megengedte az anyanyelvűn való tanítást. Ezt a felfogását ma is vallja és figyelmezteti Apponyit arra az elkeseredésre, mely követni fogja rendelkezéseit, ha például hazafias svábaink és tótjaink fiai nem tudnak majd beszélni szülőikkel.

A választójogra áttérve azt feleli Andrásynak, hogy ne higgye, hogy mostani javaslatukkal a kérdés végleg lekerül a napirendről.

Andrássy közbeszól: Örökre nem, de egyelőre igen.

Tisza István gróf: Félévre se. Nem hátrál meg, de hajlandó a következő ajánlatot tenni: Az ipari munkásokra hajlandó azonnal kikorrigálni a választói törvényt és kimondani a 24 éves korhatárt. Ha komoly sérelmeket akarnak scenálni, akkor ez alapon kompromisszumot köthetnek, de a kormány választójogi javaslatát nem fogadja el.

Pethő Sándor közbeszól.

Tisza: Azon nem csodálkozom, hogy Pethőnek nem tetszik a mi választójogi programunk, mert ő meg akarja valósítani a Pethő Magyarországot. Magyarország mindig fenntartotta nemzeti jellegét és fenn fogja tartani a nemzeti radikálizmussal szemben is.

Tisza Istvánt beszéde után a jobboldal szünni nem akaró tapsokkal hosszasán éljenezte, amire az elnök szünetet rendelt el.

Szünet után Serbán Miklós nagy zajban védekezik Tisza támadása ellen, utána Apponyi Albert gróf felelt Tiszának és utalt arra, hogy a magyar állam a nemzetiségekkel együtt egységesen áll ellenségeinkkel szemben, de ami a határvidékeken történik, azt bizonyítja, hogy a románok egyrésze megtevélyedett. Mint kultuszminiszter kijelenti, hogy a tanítók egy részével szemben meg fogja erősíteni a magyarság pozícióját, (Taps minden oldalról.) Az összes nemzetiségi tanítóképzőkben az állam olyan befolyását fogja érvényesíteni, hogy ki legyenek zárva az ilyen megtántorodások. Minden tanintézetben meg fogja követelni az állam iránti hűségre való nevelés keresztülvitelét. Reflektál Tisza választójogi szavaira és kifejti, hogy a kormány a nagy világesemények hatása alatt tette meg ezt a lépést. A választójogért viselik a felelősséget. Amit Tisza Pethőnek mondott, arra azt vála-

szolja, hogy ő sem Pethő Sándor Magyarországot, sem Tiszának, sem Andrásynak Magyarországot, sem senkinek Magyarországot nem akarja, hanem akarja a magyar nép Magyarországot. Magyarország kiépítését akarja. Isten és ember előtt vallja, hogy évek hosszú során át való megfontolás után határozták el magukat az általános választójog behozatalára, ez képezi a kormány alapját, evvel áll, vagy bukik.

Apponyit a baloldal lelkesen ünnepelte, amire az elnök az ülést kilenc óra előtt berekesztette.

A termés-rendelet módosítása.

Budapest, június 26. Tegnap Mezőssy Béla földmívelésügyi miniszternél bizalmas értekezlet volt az illetékes körök bevonásával, amelyen a miniszter kijelentette, hogy hajlandó olyan módosító termés-rendelet kiadására, amely az érdekeltek óhajait figyelembe veszi. A miniszter ezirányú intézkedései már legközelebbre várhatók.

Clam-Martinic Montenegró fő kormányzója.

Budapest, június 26. Bécsből táviratozzák:

Hir szerint Clam-Martinic exminiszterelnök mint ezredes Montenegró fő-kormányzója lesz Cetinje székhellyel.

PEZSGŐSDUGÓT

használt, de nem töröttet, veszek 65 fillérért darabját, palackdugót 6 K kilóját utánvétellel. Előzetes tudakozódás szükségtelen. Uj palackdugóért csak minta ellenében teszek legmagasabb árajánlatot.

Robicsek Adolf
Budapest,
Nefejeits-utca 15. szám.

VISZKETE GSEGET

rüht, sümört legbiztosabban elmulasztja a
Barna zsir Kis tégely K 1-60,
nagy tégely K 3-—,
családi adag K 9-—, utasítással rendelhető:
Dr. Flesch E. „Korona” gyógytárából, Győr.

HIRDETÉSEKET JUTANYOS ÁRÉRT
KÖZÜL A „TORONTAI” POLITIKAI
NAPILAP KIADÓHIVATALA.

Perjámos község előljárósága.

1460—1917.

Hirdetmény.

Perjámos község bérbeadja a tulajdonát képező következő ingatlanait:

1. Hungária szállodát,
2. Községi nagyvendéglőt,
3. Marosi kocsmát

a Perjámos község tanácstermében 1917. évi július hó 21-én d. e. 10 órakor tartandó nyilvános szóbeli árverésen.

A bérlet kezdete: 1917 szeptember 1-eje. Tartama: az 1. és 2. alatti tárgyra nézve 6, a 3. alatti tárgyra 3 év.

Árverési feltételek, kikiáltási ár stb. a közs. jegyzői irodában meg tudhatók.

Perjámos, 1916. évi június hó 21-én.

Községi előljáróság.

Hirdetmény.

A törzsudvarnoki határban fekvő

85 kat. hold

jó buzatermő szántó föld örökáron eladó.

Körjegyző, Törzsudvarnok.